

Hans Liman

REGISTERBLAD
1986-04-08

RIKSINTRESSANT NATURMILJÖ, ÖSTERGÖTLANDS LÄN

Nr NRO 050 20, PERKILS KÄTTIL

MOTALA KOMMUN

KARTA: 9F SO

MITTPUNKT: 9F 3f 22   AREAL: 1 ha

NATURGEOGRAFISK REGION: 23 Skogslandskapet i Tiveden-Tylöskogen-Kolmården.

INTRESSEASPEKTER: G

URVALSKRITERIER: E

VÄRDEOMDÖME: Perkils kättil är en av Sveriges största kända jättegrytor.

OMRÅDETS HUVUDDRAG: Perkils kättil som är en jättegryta ligger inte långt ifrån Annsjöns sydvästsida - närmare bestämt 600 m NNO Sandstugan. Grytan är ursvarvad i sydöstra kanten av en bergrygg. Ett första tömningsförsök gjordes på 1920-1930-talet. Då nådde man ner ungefär 2,3 m. Det uppfodrade materialet utgjordes troligen av fin sand.

Den fullständiga tömningen utfördes av Östgöta grottklubb åren 1967 och 1968. Därvid blottades de imponerande dimensionerna. Överst finns en 5 m hög öppen del och därunder den egentliga kitteln som är 7 m djup. Diametern är 2 m i öppningen. I mellersta delen har grytan sin största diameter (4 m) vilken sedan avtar mot botten. Under arbetet med den slutliga tömningen uppfodrades sammanlagt 90 ton material. Detta bestod av skarpkantade block, väl rundade stenar samt stora mängder fin sand. Materialet har kvarlämnats kring grytan. Löparstenarna har lämnats på botten av grytan.

FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR ATT OMRÅDETS NATURVÄRDEN SKALL

BIBEHÅLLAS: Naturvärdena kommer att bestå om området undantas från ingrepp av alla slag.

PLANERING OCH SÄKERSTÄLLANDE: Länsstyrelsens naturvårdsplan 1983: Motala kommun nr N 87. Naturvärdesklass I.

Motalas kommunöversikt 1977:Rn 24 med riktlinjen: Nybyggnad och fastighetsbildning som kan komma att strida mot naturvårdsintressena bör vägras inom området.

Naturvårdsprogram för Motala kommun.

OMRÅDET BERÖR RIKSINTRESSANT KULTURMILJÖ: -

OMRÅDET BERÖR RIKSINTRESSANT FRILUFTSMILJÖ: -

OMRÅDET INGÅR ÄVEN I: -

REFERENSER: Länsstyrelsen i Östergötlands län: Natur- och kulturmiljöer i Östergötland. - Linköping 1983.

Motala kommun: Kommunöversikt. - Motala 1977.

Johansson, H.G: Perkils kättil. GFF Vol 91. - Stockholm 1969.

Naturvårdsprogram för Motala kommun.